

Sygn. akt VII U 159/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Renata Gąsior

po rozpoznaniu posiedzeniu niejawnym w dniu 28 stycznia 2021 r. w Warszawie

sprawy A. R. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W.

o wysokość zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek

na skutek odwołania A. R. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia z dnia 13 grudnia 2019 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

SSO Renata Gąsior

UZASADNIENIE

A. R. (1) w dniu 24 grudnia 2019 r. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. z dnia 13 grudnia 2019 r., nr: (...). Odwołujący zgłosił zarzut przedawnienia roszczeń oraz brak merytorycznego uzasadnienia decyzji. Ubezpieczony wskazał, że organ rentowy przy wydawaniu rozstrzygnięcia pominął fakt, że od dnia 4 czerwca 1999 r. obowiązek opłacania składek został przerwany, ponieważ nie prowadzi działalności gospodarczej. W jego ocenie z uwagi na sześciomiesięczną chorobę, od dnia 30 listopada 1999 r. został uznany za niezdolnego do pracy i z tego tytułu przebywa na rencie. Dodatkowo uznał, że jest niezdolny do samodzielnej egzystencji. Odwołujący podkreślił, że wydanie kolejnej decyzji było przedwczesne, ponieważ toczy się spór w kwestii podlegania ubezpieczeniom społecznym. Jego zdaniem obecnie jako emeryt nie osiąga żadnego dochodu z działalności gospodarczej, której de facto nie wykonuje. Jednocześnie jednak zaakcentował, że pozostał mu towar, który czasami upływnia wskutek sprzedaży kilku par okularów, co w jego ocenie nie stanowi żadnego kryterium dochodowego. Podniósł również, że okresowych i sporadycznych prób podejmowania starań sprzedaży posiadanego towaru nie należy utożsamiać z wykonywaniem działalności gospodarczej. Odwołujący zaakcentował, że nie posiada powierzchni handlowej, nie zatrudnia pracowników, nie ma sklepu oraz nie wykonuje działalności handlowej, ponieważ nie jest w stanie samodzielnie chodzić ani kierować samochodem. Ubezpieczony zwrócił uwagę, że nie mógł wyrejestrować działalności gospodarczej, ponieważ którego nie jest w stanie sprzedać towaru z uwagi na swoją niepełnosprawność. Podniósł, że działalność wykonywał w latach 1993-1999, w których importował okulary z rynku zewnętrznego, a następnie jeździł i rozliczał sprzedaż, uzupełniając swój towar (odwołanie z dnia 24 grudnia 1999 r., k. 3-4 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 27 stycznia 2020 r. wniósł o oddalenie odwołania. Organ rentowy powołując się na art. 9 ust. 4c ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych wskazał, że odwołujący może zrezygnować z podlegania i opłacania składek na ubezpieczenia społeczne od dnia 29 czerwca 2020 r., bowiem od tej daty posiada prawo do świadczenia emerytalnego. ZUS stwierdził, że z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej od 1 stycznia 1999 r. odwołujący podlega obowiązkowo

ubezpieceniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu, co też zostało potwierdzone w decyzji z dnia 19 marca 2018 r., nr: (...). Organ rentowy zaznaczył, że płatnik składek nadal zarejestrowany jest w Centralnej Ewidencji (...) o Działalności Gospodarczej jako osoba prowadząca swoją firmę. W jego ocenie zarzuty ubezpieczonego są bezpodstawne, ponieważ skuteczność złożenia wniosku o wykreślenie działalności z (...) nie jest obwarowana przedłożeniem dokumentów w zakresie rozliczenia posiadanego towaru (odpowiedź na odwołanie z dnia 27 stycznia 2020 r., k. 5 a. s.).

Odwołujący wniósł również o zasądzenie zwrotu na jego rzecz nadpłaconych omyłkowo składek w kwocie 402,12 złotych za lipiec 1999 r. wraz z należnymi odsetkami oraz kwot 1.369,28 złotych i 362,34 złotych w lutym i w marcu 2020 r. z tytułu nienależnych składek zdrowotnych. Wskazał też, że organ rentowy błędnie przyznał na jego rzecz emeryturę z urzędu od 29 czerwca 2019 r., zamiast od 29 października 2017 r. lub 1 maja 2018 r. Ubezpieczony stwierdził, że nie składał wniosku o emeryturę w Polsce, bowiem został uprawniony do tego świadczenia w Niemczech od 1 maja 2018 r. Powołując się na art. 83 pkt 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych podniósł, że składkę na ubezpieczenie społeczne obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości 0 złotych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym (pismo procesowe z dnia 16 marca 2020 r., k. 13-15 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

A. R. (1) prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...)A. (...) z siedzibą w W. od dnia 1 kwietnia 1992 r. w zakresie sprzedaży hurtowej niewyspecjalizowanej (wydruk z (...), akta ZUS).

Niemiecka instytucja ubezpieczeniowa przyznała odwołującemu prawo do renty na okres od 1 stycznia 2001 r. do 30 kwietnia 2018 r. (pismo z dnia 17 kwietnia 2013 r., k. 61 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 11 grudnia 2013 r., znak: (...) przyznał A. R. (1) prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy od dnia 1 lipca 2011 r. na stałe (decyzja z dnia 11 grudnia 2003 r., k. 58 a. s.).

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej ubezpieczony wykazywał straty w kwotach: 29.229,02 złotych za 2013 r., 29.336,90 złotych za 2014 r., 31.825,12 złotych za 2015 r., 32.083,58 złotych za 2016 r. oraz 26.091,41 złotych za 2017 r. Jednocześnie w tych latach osiągnął przychód odpowiednio w kwotach: 26.387,59 złotych, 19.694,35 złotych, 11.666,14 złotych, 19.815,43 złotych oraz 10.094,24 złotych (zeznania o wysokości osiągniętego dochodu i poniesionej straty za lata 2013-2017).

Odwołujący otrzymał prawo do emerytury wypłacanej przez niemiecką instytucję ubezpieczeniową od dnia 1 maja 2018 r. (pismo, k. 20 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. decyzją z dnia 19 marca 2018 r., nr: (...) stwierdził, że A. R. (1), jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 stycznia 1999 r. Sąd Okręgowy wyrokiem z dnia 18 września 2018 r. oddalił odwołanie ubezpieczonego, zaś Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił jego apelację (decyzja z dnia 19 marca 2018 r., akta ZUS oraz wyroki Sądu Okręgowego i Apelacyjnego, a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. w dniu 1 lutego 2018 r. zawiadomił A. R. (1) o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne na dzień 1 lutego 2018 r., na które składają się należności z tytułu:

- składek na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2013 r. do grudnia 2017 r. w kwocie 50.170,51 złotych, w tym tytułu składek w kwocie 41.742,51 złotych i odsetek za zwłokę w kwocie 8.428,00 złotych;

- składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2013 r. do grudnia 2017 r. w kwocie 11.196,27 złotych, w tym z tytułu składek w kwocie 9.251,27 złotych i odsetek za zwłokę w kwocie 1.945,00 złotych (zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 1 lutego 2018 r., akta ZUS).

Zaskarżoną decyzją z dnia 13 grudnia 2019 r., nr: (...) organ rentowy na podstawie art. 83 ust. 1 i art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że odwołujący jest jego dłużnikiem z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. ZUS wskazał, że zadłużenie wraz należnymi odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 68.970,78 złotych, w tym z tytułu:

- składek na ubezpieczenia społeczne za okres od stycznia 2013 r. do grudnia 2017 r. w kwocie 41.742,51 złotych i odsetek za zwłokę w kwocie 14.648,00 złotych;

- składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od stycznia 2013 r. do grudnia 2017 r. w kwocie 9.251,27 złotych i odsetek za zwłokę w kwocie 3.329,00 złotych.

Organ rentowy wskazał, że odwołujący nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, co skutkowało określeniem wysokości zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne na podstawie art. 83 ust. 1 tej ustawy (decyzja organu rentowego z dnia 16 stycznia 2017 r., akta ZUS).

Odwołujący w dniach 5 lutego 2020 r. i 4 marca 2020 r. opłacił składki na ubezpieczenia zdrowotne na rzecz organu rentowego w kwotach 1.369,28 złotych i 362,34 złotych (potwierdzenia wykonania przelewu ZUS, k. 32-33 a.s.).

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy, w tym w aktach rentowych. Dowody z dokumentów nie były co do zasady kwestionowane przez strony procesu i Sąd przyjął je za podstawę ustaleń w niniejszej sprawie. Odwołujący nie złożył w toku postępowania żadnych wniosków dowodowych. W ocenie Sądu nie było podstaw do dalszego kontynuowania postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie A. R. (2) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 13 grudnia 2019 r., nr: (...), jako niezasadne, podlegało oddaleniu.

W niniejszej sprawie spór koncentrował się wokół ustalenia, czy organ rentowy prawidłowo uznał odwołującego za dłużnika z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 68.970,78 złotych za okres od stycznia 2013 r. do grudnia 2017 r.

Kwestia związana z podleganiem ubezpieczeniu zdrowotnemu przez osoby prowadzące działalność gospodarczą na przestrzeni lat przedstawiała się w sposób następujący. W okresie od dnia 1 stycznia 1999 r. do dnia 31 marca 2003 r. obowiązywała ustawa z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. Nr 28, poz. 153 z późn. zm.), w której art. 8 pkt 1c stanowił, że obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegały osoby będące zarówno osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność, jak i pobierające emeryturę. Przepis ten zachował swoje znaczenie również w ustawie z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia (Dz. U. Nr 45, poz. 391 z późn. zm.), obowiązującej w okresie od dnia 1 kwietnia 2003 r. do dnia 30 września 2004 r. Zgodnie bowiem z art. 24 ust. 1 tej ustawy, jeżeli spełnione były przesłanki do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa była w art. 9 ust. 1, z więcej niż z jednego tytułu, to składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana była z każdego z tych tytułów odrębnie. Sytuacji prawnej nie zmieniła też obowiązująca od dnia 1 października 2004 r. ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r., Nr 164, poz. 1027 z późn. zm.). Jak stanowi art. 82 ust. 1 tej ustawy, w przypadku, gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż z jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z nich odrębnie.

W myśl przepisów w/w aktów prawnych, a mianowicie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, art. 12 ustawy z dnia 23 stycznia 2003 r. o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Zgodnie z art. 8 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2020 r., poz. 226 z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą systemową”, za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych.

W rozumieniu art. 13 pkt 4 ustawy systemowej, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu podlegają osoby fizyczne, osoby prowadzące pozarolniczą działalność - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy systemowej, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Na podstawie art. 32 ustawy systemowej, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

W myśl art. 47 ust. 1 ustawy systemowej, płatnik składek przesyła w tym samym terminie deklarację rozliczeniową, imienne raporty miesięczne oraz opłaca składki za dany miesiąc, z zastrzeżeniem ust. 1a, 2a i 2b, nie później niż:

- do 10-tego dnia następnego miesiąca - dla osób fizycznych opłacających składkę wyłącznie za siebie;
- do 5-tego dnia następnego miesiąca - dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych;
- do 15-tego dnia następnego miesiąca - dla pozostałych płatników.

W świetle art. 23 ust. 1 ustawy systemowej, od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa - z wyłączeniem art. 56a.

W pierwszej kolejności wymaga podkreślenia, że w ramach zakończzonego postępowania sądowego decyzja organu rentowego z dnia 19 marca 2018 r., nr: (...) stwierdzająca, że A. R. (1), jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 1 stycznia 1999 r. stała się prawomocna. Oznacza to związanie niniejszego Sądu tym rozstrzygnięciem. Zgodnie z treścią wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie ubezpieczony począwszy od 1 stycznia 1999 r. prowadził działalność gospodarczą. Również rozważania w tej kwestii zostały uznane przez tutejszy Sąd za własne. O prowadzeniu działalności gospodarczej świadczy niewątpliwie fakt, że ubezpieczony przez cały okres rozliczał się z Urzędem Skarbowym składając przy tym zeznania o wysokości osiągniętego dochodu lub poniesionej straty. W szczególności za lata 2013-2017 wykazywał stratę z tytułu prowadzonej firmy oraz wysokie koszty uzyskania przychodu. Oznacza to, że płatnik składek miał zamiar sprzedać towar oraz nabyć nowy. Sąd zważył, że osiąganie dochodów nie jest konieczne do uznania, że płatnik składek prowadził działalność gospodarczą, co również w tym postępowaniu próbował wykazywać ubezpieczony. O prowadzeniu firmy świadczy zamiar osiągnięcia zysku, na który zdaniem Sądu wskazują działania podejmowane przez

odwołującego na przestrzeni ostatnich lat. W treści odwołania w niniejszej sprawie ubezpieczony sam wskazał, że pozostał mu towar, który czasami upłynnia wskutek sprzedaży kilku par okularów, czym de facto potwierdził, że przez cały okres sporny prowadził działalność gospodarczą. W postępowaniu w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym odwołujący tłumaczył, że sprzedaż okularów jest dla niego elementem terapii, rehabilitacji i powrotu do zdrowia. W toku niniejszego postępowania próbował zaś wykazać, że nie mógł wykreślić firmy z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej ze względu na posiadany towar wart dużą sumę pieniędzy. W ocenie Sądu Okręgowego wszystkie powołane argumenty były niezasadne w kontekście prawidłowości ustalenia, że prowadził działalność gospodarczą w spornym okresie czasu. Jak słusznie wskazał organ rentowy, fakt posiadania niesprzedanego towaru nie uzależnia możliwości zamknięcia firmy. Rozliczenia podatkowe z tego tytułu są kwestią wtórną i obciążają jedynie ryzyko płatnika składek.

Odnosząc się do poszczególnych zastrzeżeń skonstruowanych względem zaskarżonej decyzji wydanej przez organ rentowy należy zaznaczyć, że odwołujący na wstępie wskazywał na zarzut przedawnienia roszczeń. Sąd doszedł do przekonania, że ubezpieczony ani w treści odwołania ani w licznych pismach procesowych nie rozwinął tego zarzutu. Biorąc pod uwagę jednak wskazane twierdzenie należy na wstępie stwierdzić, że począwszy od dnia 1 stycznia 2012 r. obowiązuje nowy system prawny, który zakłada, że termin przedawnienia należnych składek na rzecz organu rentowego wynosi 5 lat i liczony jest od dnia wejścia w życie nowej ustawy.

Jak stanowi art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o redukcji niektórych obowiązków obywateli i przedsiębiorców (Dz. U. z 2011 r., Nr 232, poz. 1378), do przedawnienia należności z tytułu składek, o którym mowa w art. 41 ust. 1b ustawy wymienionej w art. 2 oraz w art. 24 ust. 4 ustawy wymienionej w art. 11, którego bieg rozpoczął się przed dniem 1 stycznia 2012 r., stosuje się przepisy w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia 1 stycznia 2012 r.

Zgodnie bowiem z art. 24 ust. 4 ustawy systemowej, należności z tytułu składek ulegają przedawnieniu po upływie 5 lat, licząc od dnia, w którym stały się wymagalne, z zastrzeżeniem ust. 5-6.

W myśl art. 24 ust. 5f ustawy systemowej, w przypadku wydania przez Zakład decyzji ustalającej obowiązek podlegania ubezpieczeniom społecznym, podstawę wymiaru składek lub obowiązek opłacania składek na te ubezpieczenia, bieg terminu przedawnienia ulega zawieszeniu od dnia wszczęcia postępowania do dnia, w którym decyzja stała się prawomocna.

W niniejszej sprawie ubezpieczony zobowiązany był do opłacenia wymagalnych składek z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej odpowiednio: za styczeń 2013 r. do dnia 10 lutego 2013 r., za luty 2013 r. do dnia 10 marca 2013 r., za marzec 2013 r. do dnia 10 kwietnia 2013 r., za kwiecień 2013 r. do dnia 10 maja 2013 r., za maj 2013 r. do dnia 10 czerwca 2013 r., za czerwiec 2013 r. do dnia 10 lipca 2013 r., za lipiec 2013 r. do dnia 10 sierpnia 2013 r., za sierpień 2013 r. do dnia 10 września 2013 r., za wrzesień 2013 r. do dnia 10 października 2013 r., za październik 2013 r. do dnia 10 listopada 2013 r., za listopad 2013 r. do dnia 10 grudnia 2013 r., za grudzień 2013 r. do dnia 10 stycznia 2014 r., za styczeń 2014 r. do dnia 10 lutego 2014 r., za luty 2014 r. do dnia 10 marca 2014 r., za marzec 2014 r. do dnia 10 kwietnia 2014 r., za kwiecień 2014 r. do dnia 10 maja 2014 r., za maj 2014 r. do dnia 10 czerwca 2014 r., za czerwiec 2014 r. do dnia 10 lipca 2014 r., za lipiec 2014 r. do dnia 10 sierpnia 2014 r., za sierpień 2014 r. do dnia 10 września 2014 r., za wrzesień 2014 r. do dnia 10 października 2014 r., za październik 2014 r. do dnia 10 listopada 2014 r., za listopad 2014 r. do dnia 10 grudnia 2014 r., za grudzień 2014 r. do dnia 10 stycznia 2015 r., za styczeń 2015 r. do dnia 10 lutego 2015 r., za luty 2015 r. do dnia 10 marca 2015 r., za marzec 2015 r. do dnia 10 kwietnia 2015 r., za kwiecień 2015 r. do dnia 10 maja 2015 r., za maj 2015 r. do dnia 10 czerwca 2015 r., za czerwiec 2015 r. do dnia 10 lipca 2015 r., za lipiec 2015 r. do dnia 10 sierpnia 2015 r., za sierpień 2015 r. do dnia 10 września 2015 r., za wrzesień 2015 r. do dnia 10 października 2015 r., za październik 2015 r. do dnia 10 listopada 2015 r., za listopad 2015 r. do dnia 10 grudnia 2015 r., za grudzień 2015 r. do dnia 10 stycznia 2016 r., za styczeń 2016 r. do dnia 10 lutego 2016 r., za luty 2016 r. do dnia 10 marca 2016 r., za marzec 2016 r. do dnia 10 kwietnia 2016 r., za kwiecień 2016 r. do dnia 10 maja 2016 r., za maj 2016 r. do dnia 10 czerwca 2016 r., za czerwiec 2016 r. do dnia 10 lipca 2016 r., za lipiec 2016 r. do dnia 10 sierpnia 2016 r., za sierpień 2016 r. do dnia 10 września 2016 r., za wrzesień 2016 r. do

dnia 10 października 2016 r., za październik 2016 r. do dnia 10 listopad 2016 r., za listopad 2016 r. do dnia 10 grudnia 2016 r., za grudzień 2016 r. do dnia 10 stycznia 2017 r., za styczeń 2017 r. do dnia 10 lutego 2017 r., za luty 2017 r. do dnia 10 marca 2017 r., za marzec 2017 r. do dnia 10 kwietnia 2017 r., za kwiecień 2017 r. do dnia 10 maja 2017 r., za maj 2017 r. do dnia 10 czerwca 2017 r., za czerwiec 2017 r. do dnia 10 lipca 2017 r., za lipiec 2017 r. do dnia 10 sierpnia 2017 r., za sierpień 2017 r. do dnia 10 września 2017 r., za wrzesień 2017 r. do dnia 10 października 2017 r., za październik 2017 r. do dnia 10 listopad 2017 r., za listopad 2017 r. do dnia 10 grudnia 2017 r. oraz za grudzień 2017 r. do dnia 10 stycznia 2018 r. W ocenie Sądu były to terminy, od których należało liczyć termin przedawnienia należności z tytułu nieopłaconych składek.

Sąd Okręgowy ustalił, że interpretację przepisu art. 24 ust. 5f ustawy systemowej wyłożona jest przez Sądy Apelacyjne i Sąd Najwyższy w sposób jednolity i tożsamy. Wedle tego przepisu, zawieszenie biegu terminu przedawnienia zależy od wszczęcia postępowania o podstawę wymiaru składek lub obowiązek ich opłacenia i następuje z momentem wydania decyzji w tym przedmiocie, zaś prawomocność decyzji decyduje wyłącznie o zakończeniu stanu zawieszenia. Prościej rzecz ujmując, stosownie do treści art. 24 ust. 5f ustawy systemowej, wydanie przez organ rentowy decyzji ustalającej podstawę wymiaru składek lub obowiązek ich opłacenia rozpoczyna zawieszenie biegu terminu przedawnienia składek objętych tą decyzją i stan ten kończy się z dniem jej uprawomocnienia. Sąd ubezpieczeń społecznych może więc stwierdzić przedawnienie składek tylko wtedy, jeśli nastąpiło ono przed wydaniem decyzji wszczynającej postępowanie o ustalenie podstawy wymiaru składek lub obowiązku ich opłacenia (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 1 lipca 2014 r., sygn. akt III AUa 142/14, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 września 2017 r., sygn. akt III AUa 47/17 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 maja 2013 r., sygn. akt I UK 613/12). W rozpatrywanej sprawie pierwszy termin na uiszczenie zaległości odwołującego mijał w dniu 10 lutego 2013 r. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania, które przerwało bieg przedawnienia, zostało wydane w dniu 1 lutego 2018 r. W związku z tym nie ma mowy, aby upłynął 5-letni termin na przedawnienie którejkolwiek ze składek należnej organowi rentowemu, która została ujęta w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy zważył, że przyznanie ubezpieczonemu prawa do renty na okres od 1 stycznia 2001 r. do 30 kwietnia 2018 r. nie wpływa na obowiązek uiszczenia należnych zaległości względem organu rentowego z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. Wymaga podkreślenia, że art. 9 ust. 4c ustawy systemowej wskazuje, że osoby prowadzące działalność gospodarczą, o której mowa w art. 8 ust. 6 pkt 1, mające ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy, tak jak w przypadku odwołującego, podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym do czasu ustalenia prawa do emerytury. Ograniczenia zdrowotne, które występowały u odwołującego, nie wykluczały jednak możliwości aktywności zawodowej w postaci prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Odwołujący powoływał również fakt, że otrzymuje emeryturę z niemieckiej instytucji ubezpieczeniowej od dnia 1 maja 2018 r. Sąd doszedł do przekonania, że w rozpatrywanej sprawie jednak ta okoliczność nie ma żadnego znaczenia dla zasadności wydanej decyzji przez organ rentowy. Rozstrzygnięcie ZUS obejmuje okres nieopłacania składek przez odwołującego od stycznia 2013 r. do grudnia 2017 r. Zatem okoliczności zachodzące po grudniu 2017 r., jak przyznanie emerytury w Niemczech nie odnoszą żadnego skutku wobec ustalenia, że w spornym okresie czasu ubezpieczony prowadził działalność gospodarczą i z tego tytułu powinien opłacić składki na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne.

Ubezpieczony twierdził również, że nie powinien opłacać składek, bowiem w jego ocenie składkę na ubezpieczenie społeczne obliczoną za poszczególne miesiące obniża się do wysokości o złotych. W tej kwestii przepis art. 83 pkt 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2004 r., Nr 210, poz. 2135) zwanej dalej „ustawą zdrowotną” w swojej dyspozycji obejmuje katalog przedsiębiorców uzyskujących przychody, od których nie jest obliczana składka na podatek dochodowy od osób fizycznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 1991 r., Nr 80, poz. 350) zwanej dalej „ustawą podatkową”. W przepisie 21 ustawy podatkowej nie wymieniono zwolnienia z podatku od dochodów uzyskanych z prowadzenia działalności gospodarczej. W tej kwestii jednocześnie należy przytoczyć art. 82 ust. 10 ustawy zdrowotnej, zgodnie z którym składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana w wysokości

nieprzekraczającej kwoty należnej zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, w przypadku gdy osoba zaliczona do umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności uzyskuje przychód jedynie z tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1c lub art. 66 ust. 1 pkt 1a. Ten przepis nie ma zastosowania do przedsiębiorców opłacających zaliczki kwartalnie, który nie jest okresem przepisany składkom na ubezpieczenie zdrowotne. Ubezpieczony zadeklarował opłacanie zaliczek kwartalnie. Z uwagi na ten fakt nie jest możliwe ustalenie wysokości kwoty składki należnej na ubezpieczenie zdrowotne za dany miesiąc zgodnie z art. 79 ust. 2 ustawy zdrowotnej.

Ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że odwołujący dokonał wpłaty na ubezpieczenia społeczne za czerwiec 1999 r. w kwotach 350,94 złotych, 71,93 złotych i 23,50 złotych. Wówczas organ rentowy wypłacił ubezpieczonemu zasiłek, co spowodowało, że składki za ten miesiąc zostały wykazane w mniejszej wysokości. Sąd zważył, że nadpłacone składki zostały w sposób prawidłowy zaliczony przez organ rentowy na pokrycie należnych innych składek. W odniesieniu do kwot w wysokości 1.369,28 złotych i 362,34 złotych organ rentowy trafnie zaksięgował wpłacone środki na najstarsze zaległości odwołującego z tytułu należnych składek na ubezpieczenia społeczne.

Konkludując, zdaniem Sądu, zarówno sam tytuł podlegania ubezpieczeniom i opłacania składek w okresie od stycznia 2013 r. do grudnia 2017 r., jak i wysokość składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne zostały ustalone przez organ rentowy prawidłowo. Mając na uwadze powyższe Sąd orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., jak w sentencji wyroku.

SSO Renata Gąsior